

Lauantai 5.7.2014
Päiväseurat 13:00
Pentti Lemettinen

Kalliit ystävät

Meitä on täällä ainakin neljä Karhunmäen kristillisen kansanopiston käynnyttä. Meidän täytyy tunnustaa, että Jumala pyrki siellä puhkaisemaan lähteen meidänkin sielussamme. Hän neuvoi rakastamaan toisiamme ja vaeltamaan pelossa tämän muukalaisuuden ajan. Sen tähden tuntuu niin hyvältä tavata täällä kaukana saman opiston oppilaita saman opettajan työn alta, tilitti Herättäjä-Yhdistyksen maallikkopuhujana elämäntyönsä tehnyt Aku Rätty opistotalveaan seuroissa Rovaniemellä toukokuussa 1961. Rätty kävi opiston 1920-luvun alussa.

Meitä on täällä ainakin neljä tai neljä sataa tai muutama tuhat vanhimman herännäisopiston, Karhunmäen kristillisen kansanopiston, nykyisen Lapuan kristillisen opiston ja kahdeksan muun herännäisopiston käynnyttä. Vuosisadan ajan Jumala on puhkonut lähteitä ja neuvonut pitämään huolta lähimmäisistä.

Heränneen kansan isillä oli vankka ja tinkimätön näkemys elämän arvosta. He näkivät, että parasta tukea nuorille on ohjata heidät tietoon ja rohkaista ja innostaa heitä käyttämään tietojaan ja lahjojaan itsensä, lähimmäistensä ja isänmaan hyväksi. Opistolainen todisti, että opistossa elettiin ja toimittiin Jumalan puhkomien lähteiden äärellä. Näiden arvojen pohjalle syntyivät herännäiskansanopistot. Opiskelijat ovat muuttuneet ja ohjaajatkin mutta perusarvot ja lähteet ovat säilyneet.

Lähteissä on kysymys armon todellisuudesta. Suomalainen elokuva vuodelta 1940 kertoi juuri päättyneessä sodassa toisen kätensä menettäneestä nuoresta taistelijasta. Sotilassairaalassa haavoittunut teki päätöksen huomisestaan. Hänestä olisi väärin vanhempiaan ja morsiantaan kohtaan, jos hän palaisi talon töihin kykenemättömänä kotiinsa ja jos morsian joutuisi naimisiin rampautuneen kanssa. Hän jätti vastaamatta rakkaittensa kirjeisiin ja katosi jäljettämiin.

Yksi elokuvan päähenkilöistä, elämää kokenut mies tarttui asiaan, etsi ja löysi lopulta sotainvalidin ja pyysi tätä palaamaan. Nuori veteraani pysyi päätöksessään. Etsijä nousi lähteäkseen ja sanoi ovensuusta: *Jos ei sinulle Jumalan armo ja lähimmäisen rakkaus riitä, jää tänne.* Nuori mies ei jäänyt.

Asetelma on ajankohtainen. Kirkossamme ja hengellisessä kansanliikkeessämme, herännäisyydessä käyty keskustelu näyttää kiteytyvän kysymykseen, onko Jumalan armo ja lähimmäisen rakkaus meille tarpeeksi vai tarvitsemmeko jotakin muuta, jotakin enemmän ja parempaa.

Nuoremme ja nuoret aikuisemme ovat nostaneet kysymyksen esille ja etsivät siihen vastausta. He tekevät sen toisenlaisissa olosuhteissa kuin me ikäloput aikoinamme. Samaan aikaan kun nyt julkinen ja jokapäiväinen keskustelu korostaa vapautta, avoimuutta ja iloa, keskustelun kääntöpuolta tuntuu hallitsevan mm. kristillistä uskoamme vähättelevä ja gettouttava asenne. Jokainen uskokoon niin kuin tahtoo mutta usko ei saa vaikuttaa päätöksiin ja arkeen.

Maailma, jossa tämän päivän nuoremme haluaisivat perustella tai joutuvat perustelemaan uskoaan itselleen ja ympäristölleen, on yksilöllisyyttä ihannoiva maailma. Se sietää vaivoin jos ollenkaan hengellistä, henkistä ja eettistä hämäräsokeutta. Yksilön arvovalintoihin vaikuttava usko on näytettävä toteen, uskonnottomuuteen riittää pelkkä silmien ummistaminen. Mitenkähän meille 50-, 60-, 70- tai 80-luvun nuorille olisi käynyt, jos henkinen ilmasto olisi ollut silloin samanlainen kuin se on nyt? Vaikka ilmapiiri oli nykyiseen verrattuna kuin lounatuuli, otti meille tiukoille käydä kirkossa ja seuroissa.

Onneksi nuoret etsivät, se antaa meille ikääntyneillekin toivoa uudesta. Elleivät he etsisi, kävisi meidän ja kansanliikkeemme kohdalla toteen Aku Rädyn esittämä huoli: *Jos nuoret vesakot loppuvat kilvoittelevan kansan ympäriltä, kilvoituskin loppuu.* Profeetan mukaan Jumala kiinnittää huomiotamme olennaiseen: *Katso: minä teen uutta. Nyt se puhkeaa esiin – ettekö sitä huomaa? Minä teen tien autiomaahan ja joet kuivuuden keskelle.* (Jes. 43:18–19) Nuorissamme Jumala uudistaa käyttökkelvottomaksi käyntyä vanhaa, nuorissamme uusi puhkeaa esiin. Jumala raivaa nuorien toimesta tien autiomaahan, kun meistä ei siihen enää ole.

Nuorten etsijöiden vastaus siihen, mikä jää vaihtoehtojen loputtua käteen tässä henkisessä tilanteessa, on, että Jumalan armo ja lähimmäisen rakkaus riittävät. Suoritukset ja saldot nollaava, tunnon haavat parantava ja raja-aidat kaatava Jumalan armo riittää. Nuoret haastavat meitä pitämään huolta siitä, ettemme tee Kristuksen ristillä sinetöimiin armon jakoperusteisiin omavaltaisia tarkennuksia tai rajauksia. Kun Kristus sanoi, että hän on laumansa hyvä paimen, hän ei tarkoittanut laumalla 99 tai vain yhtä vaan 100-prosenttisesti kaikkia.

Tosin se yksi tarvitsi ja tarvitsee erityistä huolenpitoa, rakkautta. Lähimmäisen rakkaudesta ei saa selvää, olemmeko sen kohteita vai tekijöitä, siunaajia vai siunattuja, autettuja vai auttajia, antaako rakkaus turvan vai kantaako turviin. Mutta avaran armon läpitunkemaa lähimmäisen rakkautta tarvitaan. Hengellisen kotimme elämänkysymyksiä ei sittenkään ole hengellisyyden määrä tai vajuus, uskon lujuus, selkeys tai hauraus, vaan se miten suhtaudumme heihin, joilta puuttuvat jokapäiväiset elämänevät tai joita syrjitään.

Vuosisadan ajan Jumala on puhkonut lähteitä ja neuvonut pitämään huolta lähimmäisistä. Ihmisillä, jotka joutuvat rukoilemaan *Tule, Kristus, huomiseenkin*, ei ole varaa laittaa Jumalan armolle rajoja, ettei jäisi itse rajan väärälle puolelle.